



Tines Gravera de La Roviralta

El Pont de Vilomara i Rocafort

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: La Roviralta

Coordenades:

Latitud: 41.71835
Longitud: 1.87096
UTM Est (X): 406084
UTM Nord (Y): 4619122

Classificació

Número de fitxa: 08182 - 250
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX
Estat de conservació: Dolent
Notes de conservació: El conjunt es troba en mal estat de conservació i en part enrunat.
Protecció: Inexistent
Accés: Restringit
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: 08181A0120000100000Y
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dv., 10/08/2018 - 02:00

Descripció

La construcció se situa al marge esquerre del camí que duu a La Roviralta. Conjunt format per dues tina i una barraca.

Les dues tines són de planta circular i es troben formant un únic edifici. La part inferior de la tina és de

pedra i morter de calç i amb l'interior recobert de rajoles de ceràmica envernissada amb un punt de curvatura. La part superior dels murs són fets amb pedra sense material d'unió on es localitza l'entrada a la tina. El conjunt no conserva la coberta, però sí tota l'alçada dels murs que permet veure que la coberta era a doble vessant, possiblement de lloses de pedra. Igual que la barraca.

Construcció amb una barraca de planta rectangular, la porta té llinda horitzontal de pedra amb una inscripció en la que es llegeix KOMAS i una data il·legible. Conserva la teula a doble vessant feta amb lloses de pedra.

Observacions:

Sortirem del poble de Viladordis en direcció a la Casa de les Tines i ens dirigirem cap al bosc de les Marcetes. Travessant l'autopista agafarem el camí que ens dura a la llera del riu Llobregat, el creuarem (el pas del riu, no està adaptat i si baixa molta aigua no es pot passar) i agafarem el camí direcció a la casa de Rubiralta. Trobarem les tines al peu del camí que porta a can Rubiralta, al costat d'un camp de cultiu.

Història

El Bages està organitzat a l'entorn d'un pla central d'entre 200-300m d'altitud tancat per un seguit de serralades; concretament la serralada de Sant Llorenç del Munt marca un territori muntanyós que domina les anomenades Valls del Montcau, un espai excepcional i singular en el qual una geografia difícil es barreja amb els testimonis d'una intensa activitat humana. Es tracta d'un territori emmarcat en el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, que comparteix espai amb els municipis de Talamanca, Mura, El Pont de Vilomara i Rocafort, Navarces i Sant Fruitós de Bages. Els tres primers municipis destaquen per concentrar un important nombre de tines enmig de les vinyes.

La importància del cultiu de la vinya es fa evident, fonamentalment, en la presència de tines a totes les cases i també enmig de les vinyes. La tradició vitivinícola al Bages ha marcat les diferents etapes històriques així com l'evolució dels municipis de la zona, des del segle XI fins el XIX. Al segle XIV són moltes les referències de tines i folladors al costat de les bótes a quasi totes les cases i cellers de la zona, i la tina apareix per primera vegada a documents a la zona del Bages durant el segle XIV.

A partir del segle XVI i XVII comencen a generalitzar-se les tines excavades a la roca, amb els dos recipients: un per xafar el raïm i altre per abocar-hi el most i la brisa perquè fermentés; però finalment es va acabar construint un tipus de tina que podia fer la mateixa funció en un únic recipient afegint el brescat, una graella de posts de fusta recolzades a la boca que permetien xafar el fruit i contenir el líquid extret a la inferior. El recipient fonamental per a l'elaboració del vi a partir del segle XVII, fou la tina, de forma circular o quadrada, construïda amb pedra en sec i morter de calç, amb l'interior impermeabilitzat amb cairons envernissats de color vermellós.

Cronològicament, les tines excavades a la roca daten de l'edat mitjana, mentre que les folrades amb cairons envernissats es van fer a partir del segle XVII (Ballbé, 1993). L'apogeu de la vinya al segle XVIII obliga a construir més tines a l'exterior de les cases, probablement utilitzades per parcers, mentre que les interiors de les cases eren dels amos.

L'expansió dels segles XVIII i XIX es dona quan la fil·loxera afectà les vinyes franceses el 1863, i la demanda de vins catalans augmentà. Però a partir de 1892, començà a afectar la nostra zona. Tot i què es plantaren algunes vinyes amb peu americà, que va mantenir el conreu de la vinya fins a la industrialització, no tornaria a ser mai més un conreu important, abandonant-se progressivament les feixes.

Bibliografia

<http://bagesterradevins.cat/patrimoni>

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA (2017) Inventari de les tines de les Valls del Montcau. Pla Director de les tines a peu de Vinya. Diputació de Barcelona, Ajuntaments de El Pont de Vilomara i Rocafort, Talamanca i Mura.

